Mały
MODELARZ
ROK III • NUMER 8 • 1960 r. • CENA 4,50 zł

STATEK WCZASOWY M\S „MAZOWSZE"

„Mazowsze" jest statkiem pasażerskim przystosowanym do żeglugi przybrzeżnej. Statek ten odbywa rejsy wycieczkowe po Bałtyku, a jego nowoczesna sylwetka dobrze jest znana przy nabrzeżu „Srebrnej floty" w Gdyni.

„Mazowsze" zbudowane zostało przez stocznię węgierską im. Gherorgiu Dej w Budapeszcie w 1955 roku.

Dane „Mazowsza" są następujące: długość 63,3 m, szerokość 10,6 m, pojemność 1013 BRT i 463 NRT. Statek posiada 140 miejsc pasażerskich, a na krótkie wycieczki może zabierać do 400 pasażerów.

Wskazówki ogólne

Do wykonania modelu potrzebne są nożyczki, pinceta, nóż z ostrym końcem, żyletka, metalowa linijka, czarny tusz oraz klej „Syndemat" albo „Syndetin". Można też użyć kleju roślinnego (tzw. biurowego), lecz kleje rybie sklejają mocniej. Pinceta jest konieczna przy pracy, zwłaszcza do przytrzymywania małych części podczas klejenia.

Poszczególne elementy wycinać należy bardzo starannie po zewnętrznej stronie linii. Mniejsze, bardziej skomplikowane części najlepiej jest wycinać za pomocą ułamanej ukośnie żyletki; unika się przez to ostrzępienia papieru i zwiększa dokładność wycinania. Na stronie nie zadrukowanej wyciętego już elementu zaznaczyć należy jego kolejny numer.

Najlepiej wycinać poszczególne części w miarę klejenia, gdyż unika się przez to pomyłek.

Miejsce zagięcia należy lekko naciąć końcem noża po stronie zadrukowanej kartonu, gdy daną część zaginamy do wewnątrz, a po stronie nie zadrukowanej, gdy odginamy ją na zewnątrz. W ostatnim przypadku najlepiej jest przez lekkie nakłucie szpilką oznaczyć punkty, między którymi przeprowadzamy linię nacięcia po stronie nie zadrukowanej.

Wskazówki szczegółowe wykonania modelu

Kadłub ze względu na długość modelu sklejamy z dwóch części, łącząc je ze sobą ściankami poprzecznymi. Przed wycięciem należy zaznaczyć ołówkiem na siatkach kadłuba po stronie nie pokolorowanej położenie żeber wzmacniających. Dobrze jest po wycięciu podkleić podkłady tych części cienką tekturką lub brystolem, przy czym zarys tekturki nie musi odpowiadać ściśle kształtowi pokładu.

Część 1. Przednia część kadłuba. Siatkę po zagięciu sklejamy, a część prostokątną zaopatrzoną w trójkątne sklejki zaginamy do wewnątrz i przyklejamy sklejką trapezową do pokładu, a sklejkami trójkątnymi do burt. W ten sposób usztywniona zostanie ścianka poprzeczna. Po sklejeniu siatki 1, w miejscach, gdzie burty i pokład pozbawione są sklejek, wklejamy sklejki 3.

Część 2. Tylna część kadłuba. Siatkę sklejamy w podobny sposób, wklejając w miejscach pozbawionych sklejek elementy 3. Następnie części 1 i 2 sklejamy ze sobą ściankami poprzecznymi w jedną całość.

Części 3. Sklejki łączące pokład z burtami. Sklejki po zagięciu przyklejamy w oznaczonych miejscach na częściach 1 i 2 od wewnątrz, łącząc burty z pokładem.

Części 4, 5. Żeberka wzmacniające. Obie płaszczyzny każdego elementu sklejamy ze sobą, odginając sklejki na zewnątrz. Żebra wklejamy od wewnątrz do kadłuba w oznaczonych uprzednio miejscach.

Części 6, 7. Nadbudówka pokładu. Po zagięciu w przedniej części półokrągło elementu 6 przyklejamy do niego z boków ścianki 7. Górna krawędź ścianek 7 nie jest prosta, lecz lekko odgina się ku górze w części dziobowej (od strony sklejki poprzecznej). Ścianki przyklejamy ich poprzeczną sklejką do ścianki półokrągłej części 6, a całość naklejamy na pokładzie 1 i 2 w oznaczonym miejscu.

Część 8. Element po zagięciu przyklejamy sklejkami do tylnej poprzecznej ścianki elementu 6 i do pokładu 2 w oznaczonym miejscu.

Część 9. Element zaginamy i przyklejamy do części 8 sklejką oznaczoną liczbą 8, a długimi sklejkami do pokładu 2.

Część 10. Element sklejamy w kształt prostopadłościanu i naklejamy na pokładzie 2 doklejając go do elementu 9.

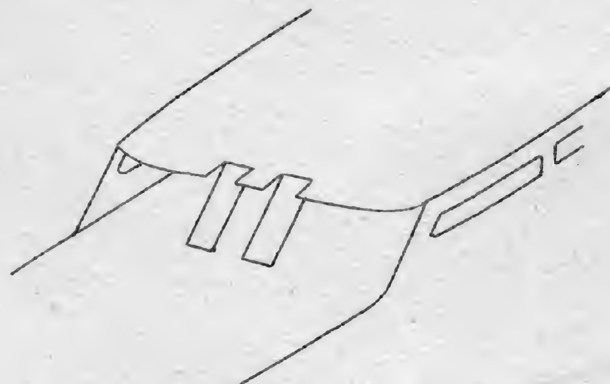
Część 11. Element zaginamy półokrągło i przyklejamy sklejkami do części 10, a trójkątną sklejką do pokładu 2.

Części 12, 13. Burty zewnętrzne. Najpierw wycinamy ukośnie ułamaną żyletką otwory oznaczone literą „W". Krawędź poprzeczną zaznaczoną grubą kreską wycinamy prowadząc nożyczki po wewnętrznej stronie linii, aby na wyciętym elemencie nie pozostał ślad czarnej krawędzi. Sklejki w górnej połowie krawędzi poprzecznej zaginamy do wewnątrz. **Uwaga:** sklejek burt w miejscu, gdzie rozpoczynają się prostokątne okna — nie zaginamy. Po lekkim zagięciu burt 12 od strony dziobu, a burt 13 od strony rufy naklejamy je na siatce 1 i 2. Najpierw naklejamy burty 12, łącząc je w części dziobowej sklejką. Następnie przyklejamy burty 13, dosuwając je poprzeczną krawędzią do burt 12. Zagięte do wewnątrz sklejki w górnej połowie krawędzi poprzecznych obu burt stykamy ze sobą.

Części 14, 15. Kotwice i kluzy kotwiczne. Kotwice wycinamy bardzo starannie ukośnie ułamaną żyletką. Następnie w kluzach (element 15) wycinamy żyletką otwór, wkładamy w niego trzon kotwicy i całość naklejamy w oznaczonym miejscu na burcie 12.

Część 16. Półokrągła przednia część nadbudówki. Po starannym wycięciu oznaczonych literą „W" otworów element zaginamy półokrągło i naklejamy sklejkami na pokładzie 1, przyklejając jego poprzeczne krawędzie do sklejek bocznych burt 12.

Część 17. Pokład łodziowy. Element po zagięciu sklejek przy krawędzi półokrągłej i trapów w części tylnej naklejamy na częściach 6, 9 i 10, przyklejając go również do sklejek burt 12 i 13, sklejkami zaś przy części półokrągłej do części 16 (część 16 wystaje nieco ponad pokład 17). W tylnej części przecinamy nożyczkami pokład 17 na głębokość narysowanego trapu, a następnie zaginamy trapy do dołu i przyklejamy je sklejkami do pokładu 2. Wyjaśnia to rys. 1.

Rys. 1

Części 18, 19. Barierka nadbudówki w części dziobowej. Barierkę 18 zaginamy w miejscach, gdzie będą wklejone elementy 19 (patrz plan zestawieniowy) i przyklejamy do wystającej ponad pokład łodziowy części elementu 16, a sklejkami do części 17. W miejscach, gdzie znajdują się światła pozycyjne, przyklejamy sklejone ze sobą po dwa elementy 19. Elementy te przyklejamy kropelką kleju do krawędzi części 16, dosuwając do załamania w części 18.

Części 20, 21, 22. Sterówka. Po przekłuciu otworu pod maszt element 20 sklejamy. W elemencie 21 (ar-

kusz 1), starannie wyginamy półokrągło (nie załamujemy) ząbki w części przedniej do wewnątrz, po czym podklejamy je od wewnątrz paskiem 22. Jeżeli wykonamy to dobrze, nadbudówka będzie miała piękny, zaokrąglony kształt w przedniej części. Tak przygotowaną część 21 przyklejamy do ścianek bocznych i sklejek elementu 20. Gotową sterówkę naklejamy w oznaczonym miejscu na pokładzie 17.

Część 23. Podstawa komina. Element sklejamy i naklejamy na pokładzie 17 dosuwając go do części 20.

Części 24, 25. Komin. Po pomalowaniu strony nie zadrukowanej w górnej części komina na czarno element wycinamy starannie i po zagięciu sklejamy. Ząbki w przedniej części komina wyginamy półokrągło i od wewnątrz przyklejamy wstawiony pincetką element 25. Komin naklejamy w oznaczonym miejscu na części 23.

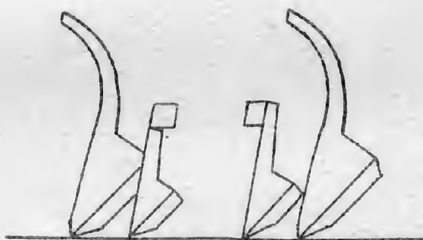
Części 26. Świetlik maszynowni. Oba elementy sklejamy razem i naklejamy na części 23 w oznaczonym miejscu.

Części 27. Łodzie ratunkowe. Elementy sklejamy, zaginając lekko ich burty w części dziobowej i rufowej.

Części 28. Trapy. Elementy naklejamy na burtach 13 w miejscach oznaczonych liczbami 28.

Części 29. Zejściówki. Elementy sklejamy, zaginając część prostokątną siatki do wewnątrz, i przyklejamy z obu stron elementu 23 na pokładzie 17.

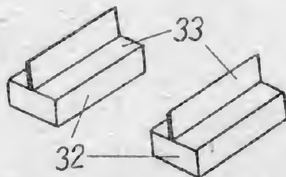
Części 30, 31. Żurawiki łodziowe. Każdy element 30 zaginamy, jego powierzchnie sklejamy ze sobą stroną nie pokolorowaną, odginając sklejki na zewnątrz i naklejamy w oznaczonych miejscach na pokładzie 17. Pomiędzy każdą parą elementów 30 przyklejamy wykonane w ten sam sposób po dwa elementy 31. W górnej części elementów 31 znajdują się prostokątne sklejki, które w każdej parze elementów odginamy do wewnątrz. Do tych sklejek przyklejamy łodzie 27. Wygląd żurawików pokazany jest na rys. 2.

Rys. 2

Części 32, 33. Ławki stanowiące jednocześnie tratwy ratunkowe. Obie powierzchnie środkowe każdego elementu 33 sklejamy ze sobą stronami nie pokolorowanymi, a odgiętymi pod kątem prostym powierzchniami zewnętrznymi naklejamy części 33 na częściach 32. (patrz. rys. 3). Gotowe elementy naklejamy w oznaczonych miejscach na pokładzie 2 i 17.

Części 34. Tratwy ratunkowe. Elementy przed wycięciem naklejamy na tekturce grubości 3 mm lub na kilku sklejonych warstwach brystolu. Sześć tratew naklejamy w oznaczonych miejscach na pokładzie 17, a na tratwach umieszczonych pod tylnymi łodziami naklejamy pozostałe dwie tratwy, przesuwając je nieco do środka.

Rys. 3

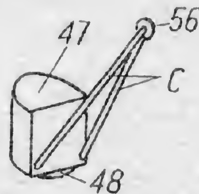
Części 35, 36, 37, 38. Wentylatory elektyczne. Elementy 35 i 36 sklejamy i naklejamy na części 20 w oznaczonych miejscach, przy czym element 36 ustawiamy tak, by ścianka oznaczona liczbą 37 zwrócona była na zewnątrz. Do elementu 36 przyklejamy sklejony element 37, a element 38 po sklejeniu ze sobą obu jego powierzchni naklejamy na części 23. Element ten swą górną poziomą częścią powinien dotykać części 35.

Część 39, 40, 41. Nawiewniki. Elementy 39 i 40 sklejamy w kształt rurek nawijając na drucik lub patyczek o odpowiednio dobranym przekroju, a elementy 41 w kształt stożków. Stożki wklejamy w ucięty ukośnie koniec rurek i niższe nawiewniki (elementy 40) naklejamy na części 23, a wyższe (elementy 39) na pokładzie 1.

Część 42. Luk ładunkowy. Element sklejamy i naklejamy na pokładzie.

Części 43, 44, 45, 46. Winda kotwiczna. Krążki 45 sklejamy razem, tak by pokolorowane wypadły z zewnątrz. Następnie sklejamy w rurki elementy 43 i 44 i naklejamy z obu stron elementu 45. Teraz zaginamy obie boczne ścianki podstawy 46 do góry i pomiędzy nie wklejamy sklejone razem elementy 43, 45, 44. Wewnętrzną stronę elementu 46 należy pomalować po stronie wewnętrznej na kolor szary. Gotową windę naklejamy w oznaczonym miejscu na pokładzie 1.

Części 47, 48. Dźwigi ładunkowe. Elementy 47 po przekłuciu otworów pod ramiona dźwigu sklejamy w jedną całość. W otworach umieszczamy ramiona dźwigu (element C na arkuszu 4) wykonane z patyczka lub drucika i pomalowane na kolor żółty. Końce obu ramion każdego dźwigu przyklejamy z obu boków krążka 56 (rys. 4). Dźwigi naklejamy na sklejonych (po cztery) krążkach 48 na pokładzie 1.

Rys. 4

Części 49. Listwy odbojowe. Elementy naklejamy na burtach zewnętrznych. Na burtach 1 oznaczone jest miejsce (małe półkole), do którego mogą te listwy sięgać w kierunku dziobu.

Części 50. Podstawy świateł pozycyjnych na masztach. Maszty wykonujemy z patyczka lub drucika i malujemy na żółto. Na maszt przedni (element A na arkuszu 4) nasuwamy dwa elementy 50 oraz element 51 z reją D. Gotowy maszt przedni umieszczamy w otworze części 20. Na maszt tylny (element B) nasuwamy dwa elementy 50 oraz element 52 do zamocowania gafla E. Maszt tylny umieszczamy w otworze pokładu 17.

Części 51, 52. Elementy do zamocowania rei i gafla. Płaszczyznę zagiętego w połowie elementu 51 sklejamy ze sobą, umieszczając pomiędzy nimi reję D. Następnie po przekłuciu otworu element 51 nasuwamy na maszt. Element 52 nasuwamy na maszt, a jego część prostokątną odginamy do góry. Do niej przyklejamy koniec gafla owinięty paskiem 55.

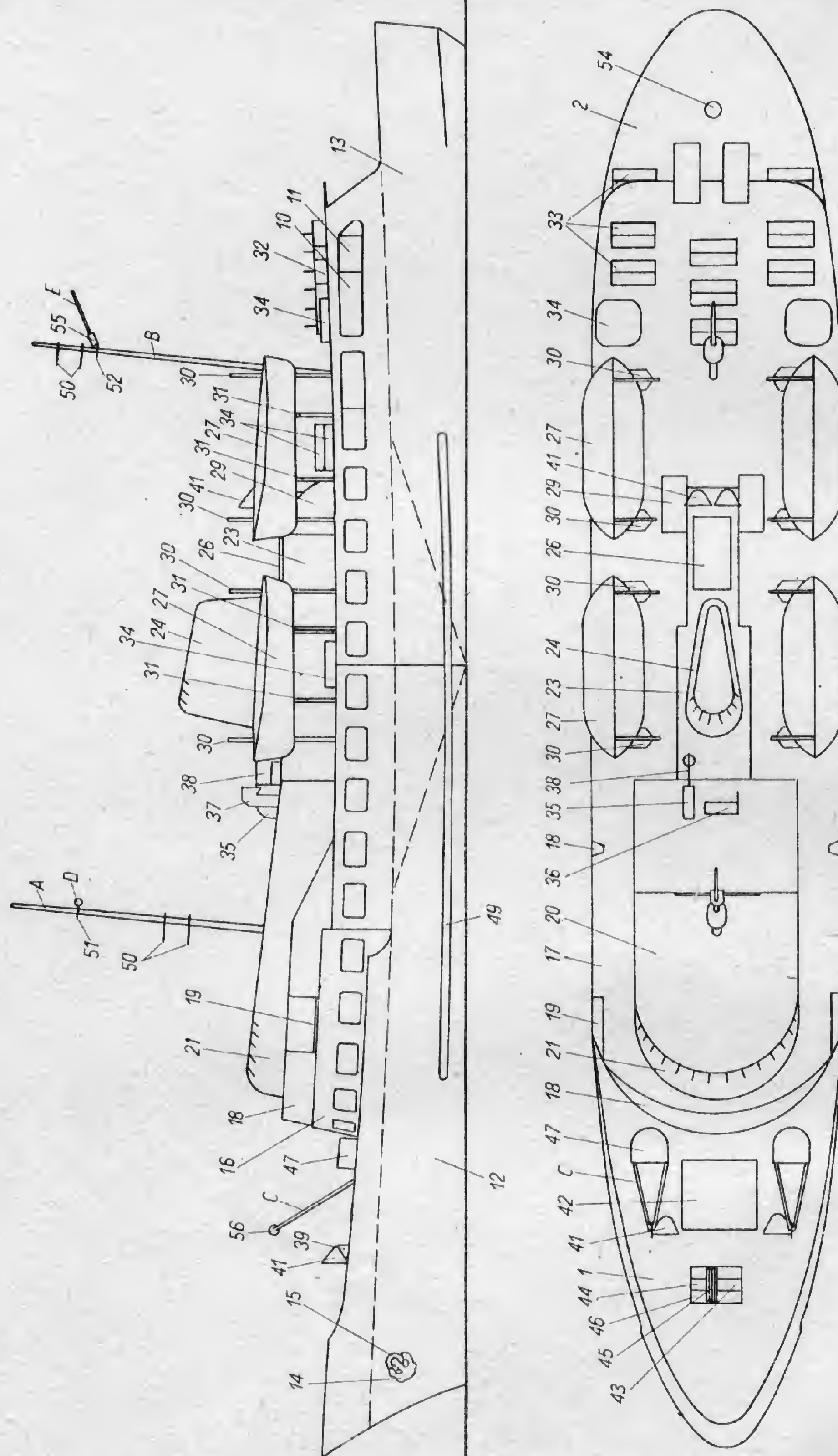
Części 53, 54. Kabestan. Element 53 sklejamy w kształt krótkiej rurki, a trzy krążki 54 sklejamy razem. Następnie krążek naklejamy na rurkę i całość naklejamy na pokładzie 2.

Część 55. Pasek do oklejenia końca gafla E.

Część 56. Krążki sklejamy po dwa i do nich przyklejamy kropelką kleju z obu stron końce ramion dźwigów C.

Uwaga: W wypadku uszkodzenia któregoś z elementów można go odtworzyć z kawałka pokolorowanego kartonu umieszczonego na arkuszu 4.

inż. ANDRZEJ SAMEK
Kraków

Adres Redakcji: Warszawa, ul. Chocimska 14, pokój 316, tel. 41231, wewnętrzny 28
Zamówienia i przedpłaty na prenumeratę przyjmowane są w terminie do dnia 15-go miesiąca poprzedzającego okres zamawianej prenumeraty — przez: Urzędy Pocztowe, listonoszy oraz oddziały i Delegatury „Ruchu“. Można również zamówić prenumeratę dokonując wpłaty na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch“ — Warszawa, ul. Srebrna 12. Cena prenumeraty kwartalnej zł 13,50 półrocznej zł 27,00, rocznej zł 54.

Cena prenumeraty za granicę jest o 40% droższa od ceny podanej wyżej.

Przedpłaty na tę prenumeratę przyjmuje na okresy kwartalne, półroczne i roczne Przedsiębiorstwo Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch“ w Warszawie, ul. Wilcza 16, za pośrednictwem PKO Warszawa, konto Nr 1-6-100024.

Egzemplarze zdeaktualizowane można nabywać w sklepie przy ul Wiejskiej 14 w Warszawie. Zamówienia spoza Warszawy należy kierować do Centrali Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch“ Warszawa, ul. Srebrna 12. Druk. Wojsk. Zakł. Graf. W-wa. Zam. 7905. Nakład 30 000 egz. C-32.

WYDAJE:

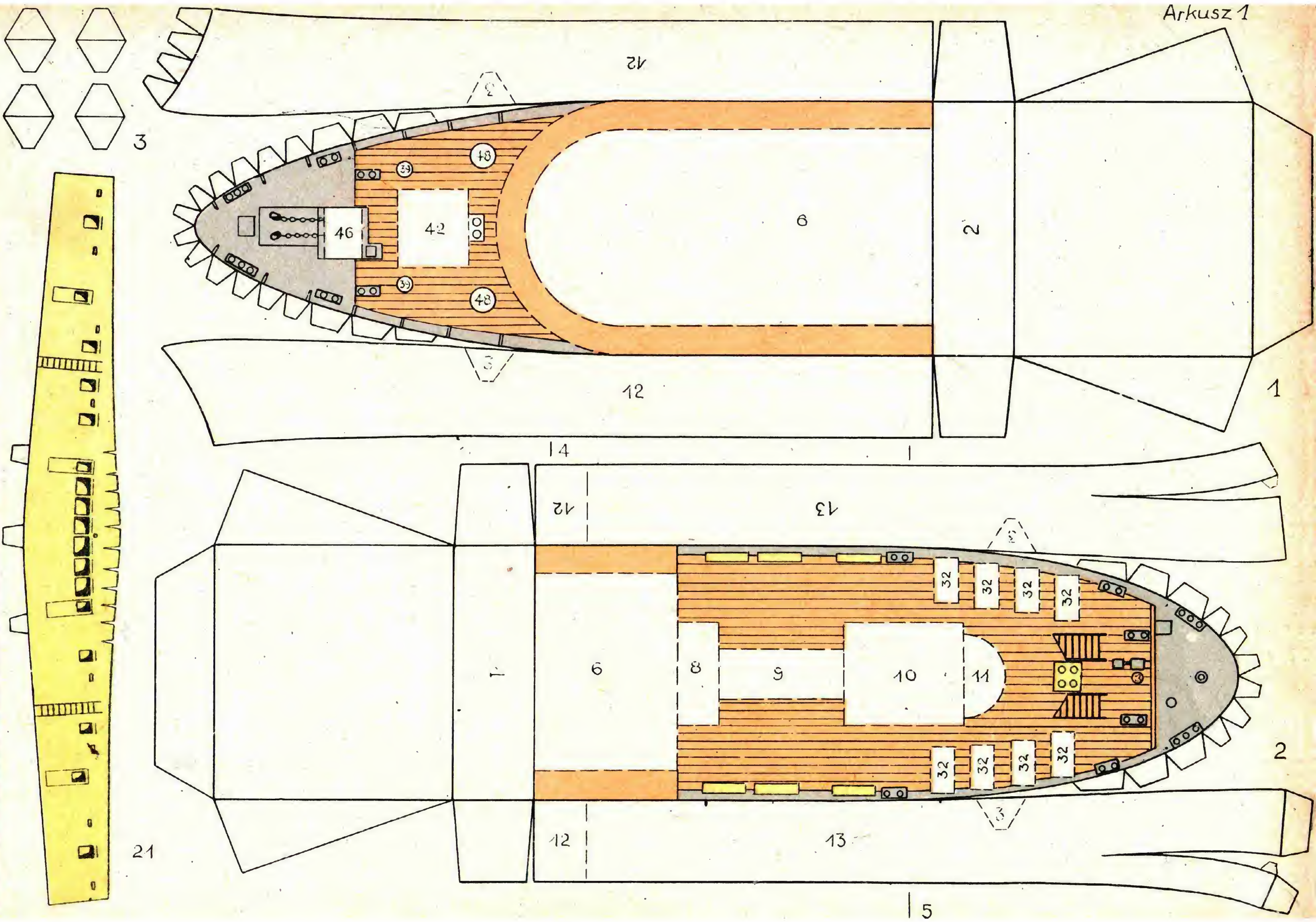
Zarząd Główny LPŻ

Redaktor numeru:

Z. Grabowski

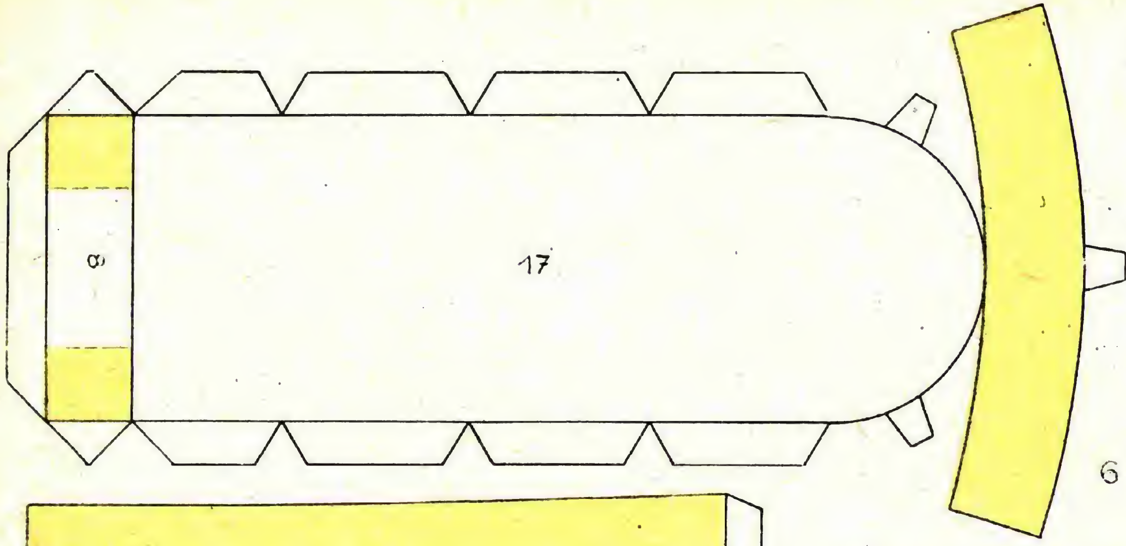
Okładkę projektował:

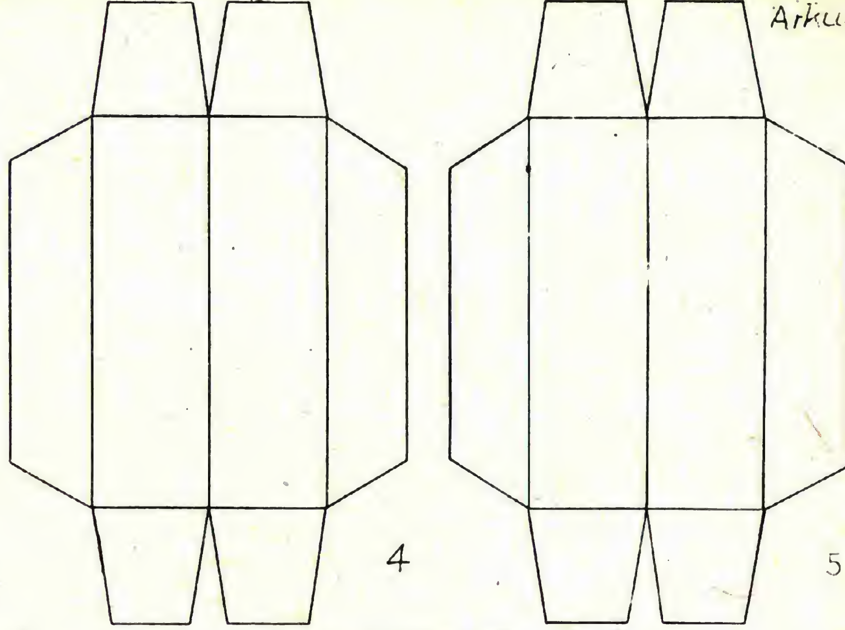
A. Werka

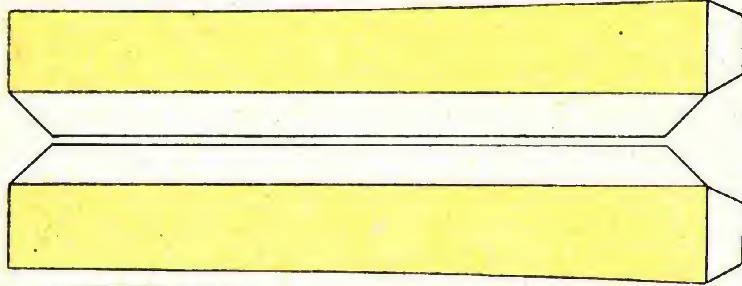

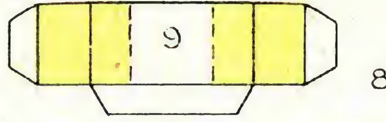
Arkusz 1
1
2
3
5
6
8
9
10
11
12
13
14
21
32
39
42
46
48
0 0,5 1 1,5 2 2,5
cm

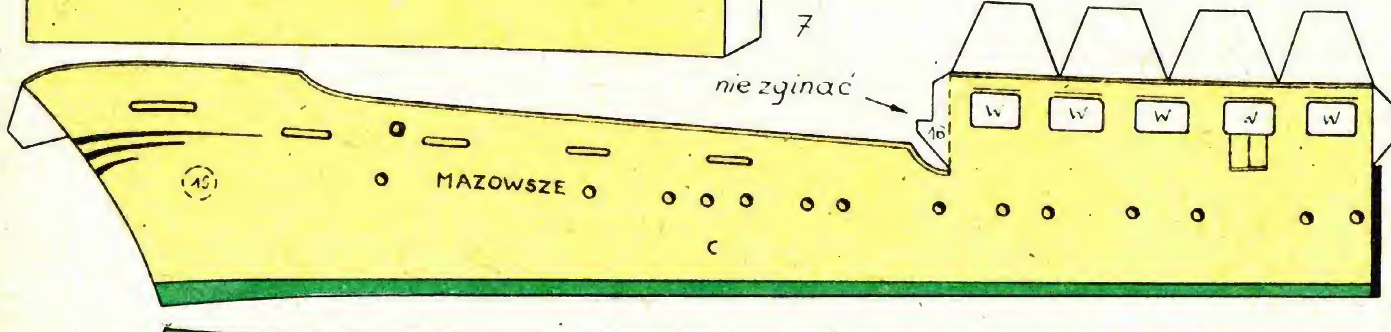
Arkusz 2

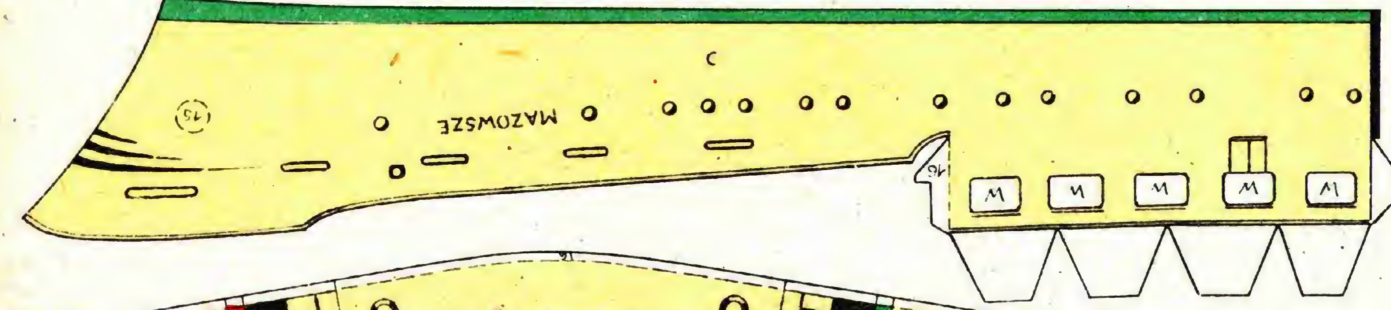

8
17
6

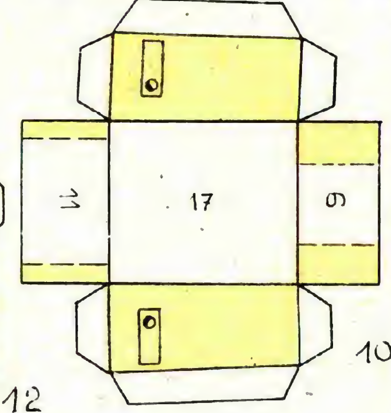

4
5

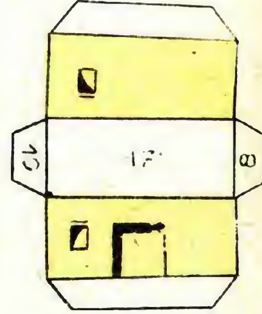

7

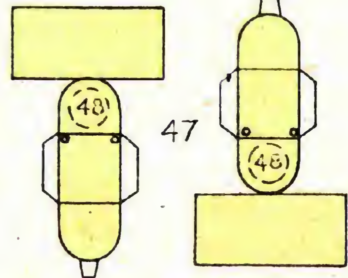

9
8

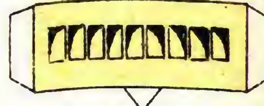

nie zginać
MAZOWSZE
16

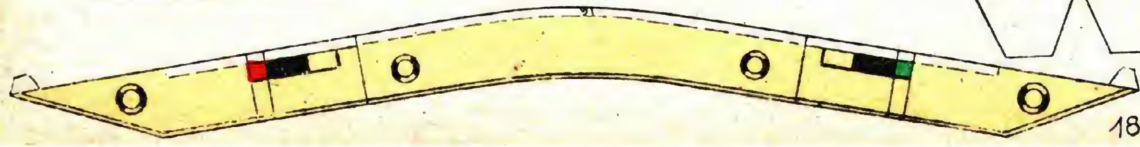

MAZOWSZE
16
12

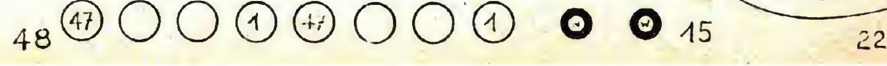

11
17
9
10

10
17
8
9

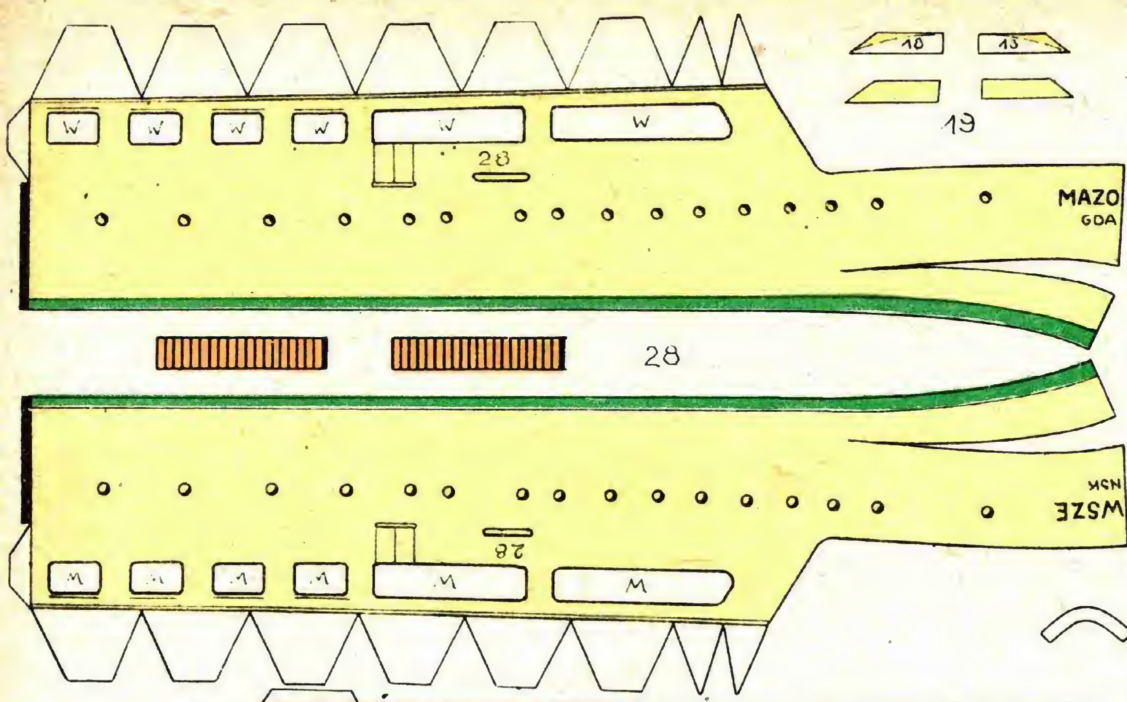

48
47

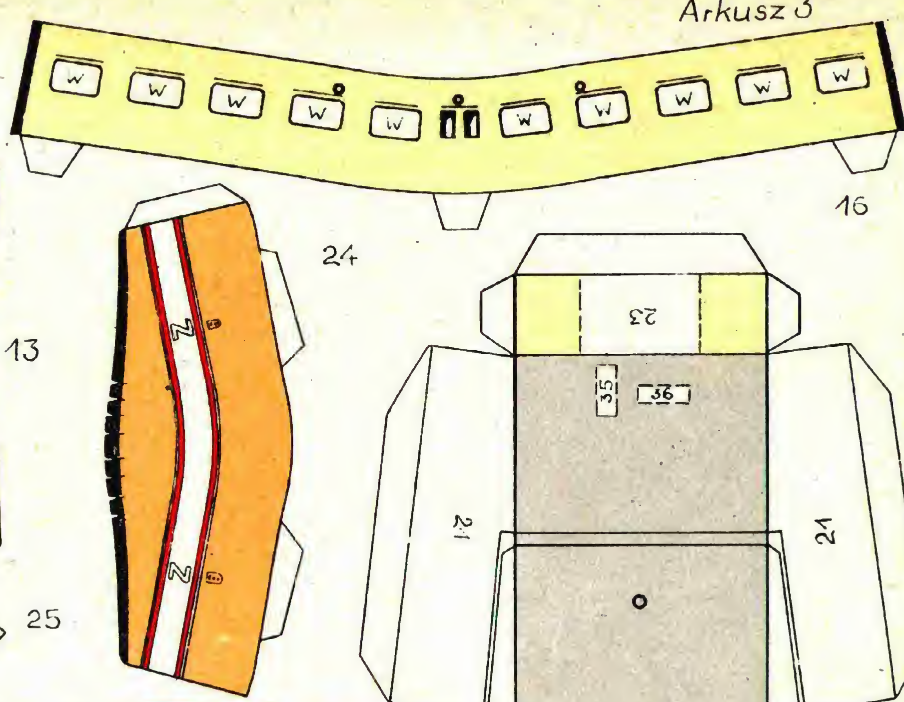

11.

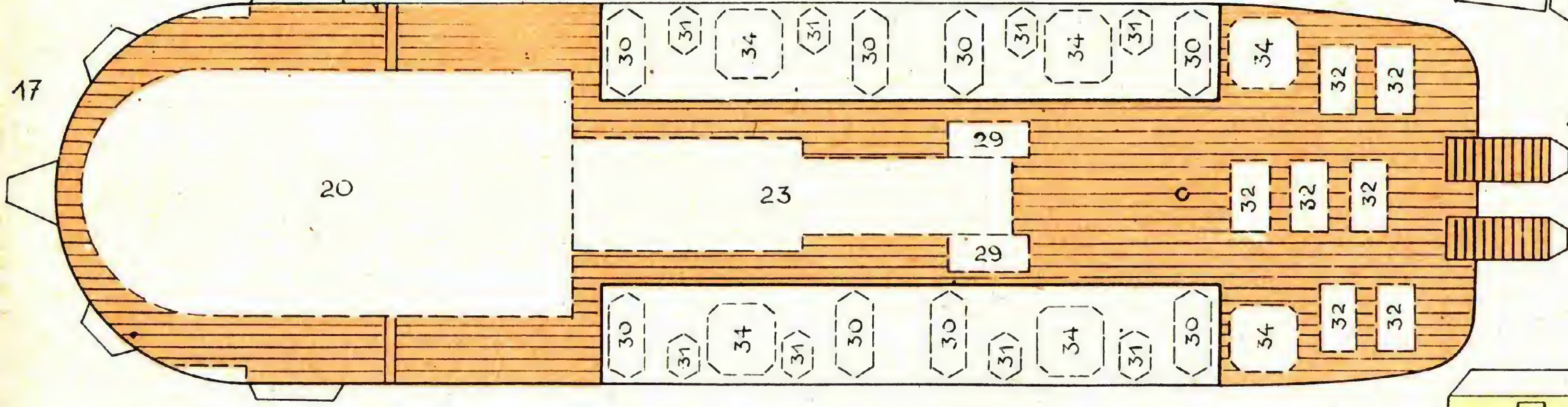

18

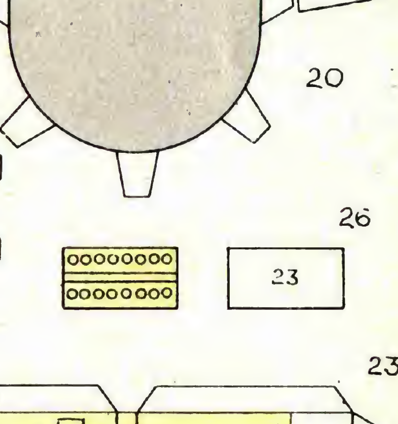

48
47
1
15
14
22

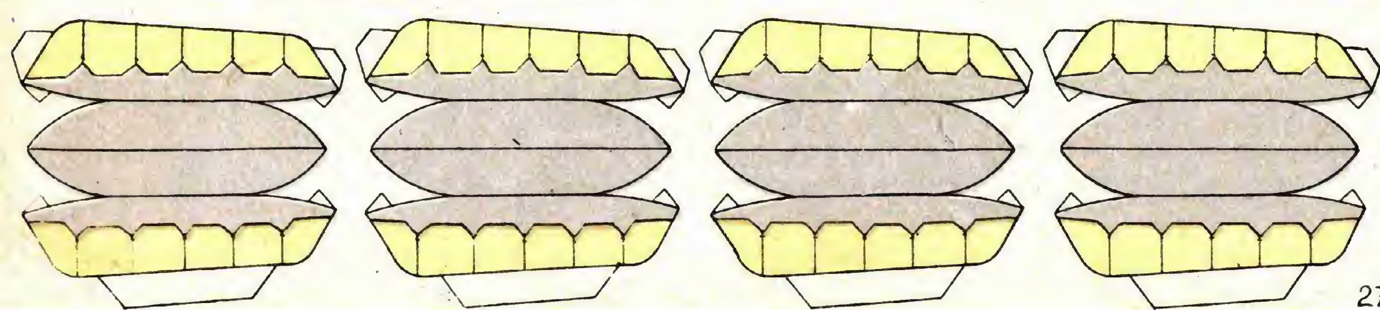
Arkusz 3

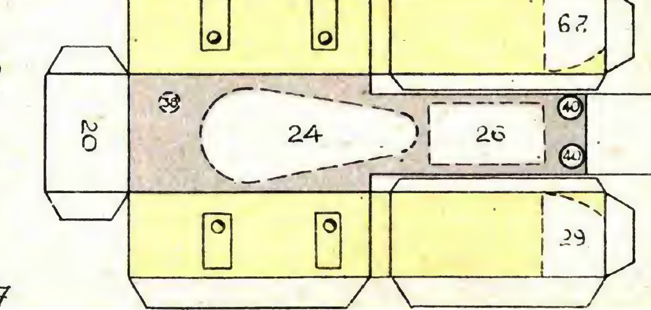

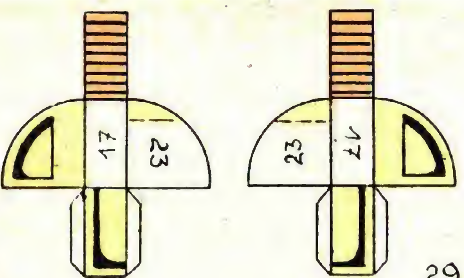

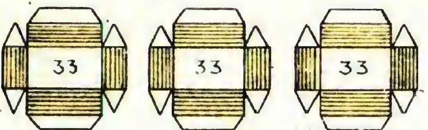
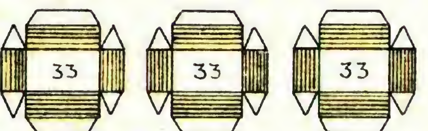
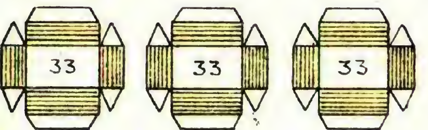
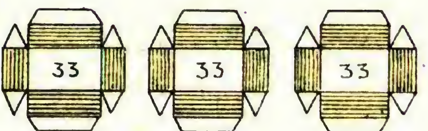
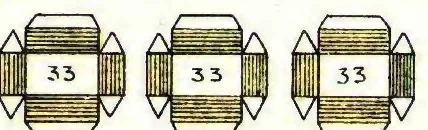

0 0,5 1 1,5 2 2,5 cm

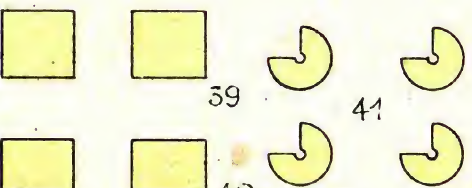
Arkusz 4

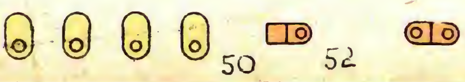
17
23
29

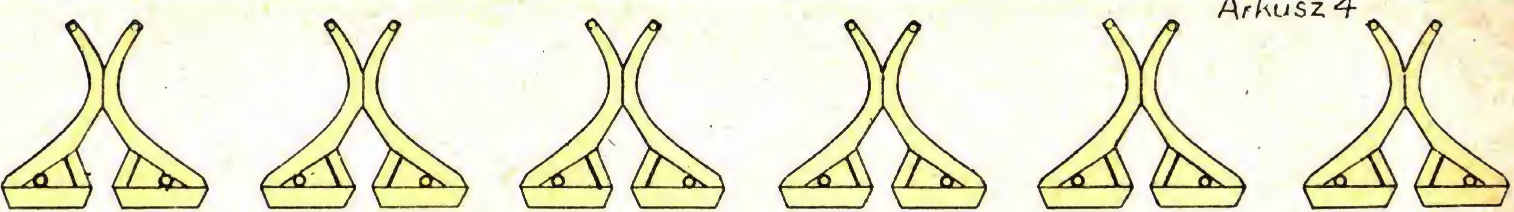
33
32

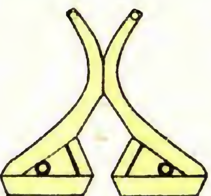
39
40
41

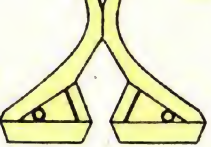
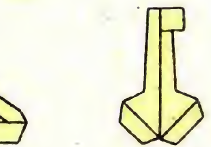
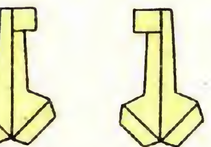
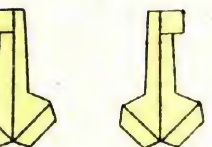
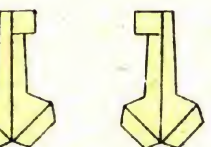
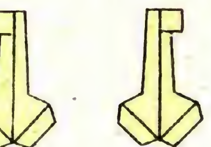
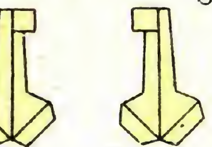
50
52
51

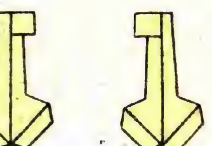
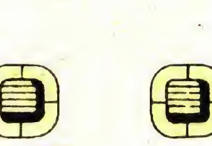
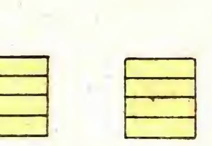
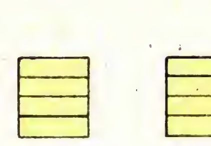
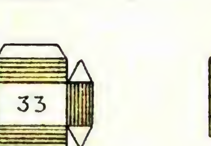
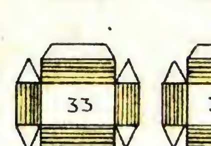
30

42

30
31

33
34
35
36
37
38
43
44
45
46
49
56
A 1szt
B 1szt
C 4szt
D 1szt
E 1szt
54
55